

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Національного університету
охорони здоров'я України
імені П. Л. Шупика професор

Наталія САВИЧУК

2025 року

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ № 12

засідання кафедри гастроентерології, дієтології і ендоскопії (фахового семінару) із залученням науково-педагогічних працівників кафедр фундаментальних дисциплін та інформатики, терапії та ревматології, Національного університету охорони здоров'я (НУОЗ) України

імені П. Л. Шупика, проведеного відповідно до наказу НУОЗ України імені П. Л. Шупика від 02.06.2025 № 2645

17 червня 2025 року

ГОЛОВА ЗАСІДАННЯ: завідувач кафедри фундаментальних дисциплін та інформатики НУОЗ України імені П. Л. Шупика, д. мед. н., професор Мінцер Озар Петрович.

СЕКРЕТАР ЗАСІДАННЯ: доцент кафедри гастроентерології, дієтології і ендоскопії НУОЗ України імені П. Л. Шупика, к. мед. н., доцент Лопух Ігор Ярославович.

ПРИСУТНІ:

кафедра гастроентерології, дієтології і ендоскопії: завідувачка кафедри гастроентерології, дієтології і ендоскопії, чл.-кор. НАМН України, д. мед. н. професор Харченко Н. В., професори кафедри: д. мед. н. професор Анохіна Г. А., д. мед. н. професор Харченко В. В., доценти кафедри: к. мед. н. доцент Коруля І. А.;

кафедра фундаментальних дисциплін та інформатики: професорки кафедри: д. біол. н. професор Бабінцева Л. Ю., д.філос.н. професор Бойченко Н. М., доцентка кафедри доктор філософії Суханова О. О.;

кафедра терапії та ревматології: професорка кафедри д. мед. н. професор Бенца Т. М.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційної роботи (публічна презентація) **Носко Наталії Олексіївни** на тему "Обґрунтування онтологічної моделі медичної допомоги хворим з неалкогольною жировою хворобою печінки", на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина галузі знань 22 Охорона здоров'я (наукова спеціальність – "Гастроентерологія").

Доповідачка: аспірантка очної (вечірньої) форми навчання кафедри гастроентерології, дієтології і ендоскопії НУОЗ України імені П. Л. Шупика Носко Н. О.

Співдоповідачі: 1) науковий керівник: професор кафедри гастроентерології, дієтології і ендоскопії НУОЗ України імені П. Л. Шупика, д. мед. н. професор В. В. Харченко;

2) рецензенти: д. мед. н. професор Бенца Т. М., професорка кафедри терапії та ревматології НУОЗ України імені П. Л. Шупика; д. мед. н. професор .

2. Про персональний склад разової спеціалізованої вченої ради для утворення вченою радою НУОЗ України імені П. Л. Шупика разової спеціалізованої вченої ради з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації аспірантки очної (вечірньої) форми вищої освіти кафедри гастроентерології, дієтології і ендоскопії НУОЗ України імені П. Л. Шупика Носко Наталії Олексіївни.

СЛУХАЛИ:

1.1. Інформацію секретаря засідання доцента Лопух Ігоря Ярославовича: дисертація виконана в Національному університеті охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, МОЗ України. Індивідуальний план наукової роботи аспірантки Носко Н. О. затверджено рішенням вченої ради НМАПО імені П. Л. Шупика (нині – НУОЗ України імені П. Л. Шупика) від 12.12.2018, протокол № 10. Строки виконання: 2018-2025 роки.

Відомості про проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження (рішення):

– схвалити та надати дозвіл на проведення даного дослідження, що відповідає чинному законодавству України, сучасним етичним нормам і принципам проведення клінічних досліджень (протокол від 03.12.2018 № 12);

– схвалити завершене дослідження, що відповідає чинному законодавству України, сучасним етичним нормам та принципам проведення клінічних досліджень (протокол від 07.05.2025 № 10/2).

Первинні матеріали підтверджують всі питання, положення і висновки, викладені в дисертаційній роботі на підставі експертного висновку комісії з перевірки первинних матеріалів (акт перевірки первинної документації 13.05.2025 р., наказ від 13.05.2025 № 2396).

Характеристика здобувачки: Носко Наталія Олексіївна 1977 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила Національний медичний університет імені О. О. Богомольця у 2001 році за спеціальністю

"Лікувальна справа" та отримала кваліфікацію "лікар". У 2001–2002 роках проходила інтернатуру за спеціальністю "Терапія". У 2018 році вступила до аспірантури НМАПО (зараз – НУОЗ України) імені П. Л. Шупика за спеціальністю 222 Медицина, наукова спеціальність "Гастроентерологія", заочною (вечірньою) формою навчання на кафедрі гастроентерології, дієтології і ендоскопії. Строк навчання в аспірантурі з 25.09.2018 по 24.09.2025 (договір від 25.09.2018 № 152/2018).

З 2002 по теперішній час працює терапевтом, має вищу кваліфікаційну категорію. В 2015 році отримала спеціалізацію за фахом "Ендокринологія", в 2016 році отримала спеціалізацію за фахом "Дієтологія", в 2017 році отримала спеціалізацію за фахом "Гастроентерологія" в НМАПО імені П. Л. Шупика. Загальний стаж в гастроентерології 8 років. З 2002 до 2008 рр. працювала дільничним терапевтом у поліклініці № 2 Дніпровського району міста Києві. З 2008 по 2011 рр. працювала терапевтом у приватній клініці "Медісвіт".

З 2011 року по теперішній час працює в приватній клініці "INTO-SANA".

1.2. Доповідь аспірантки кафедри гастроентерології, дієтології і ендоскопії Носко Наталії Олексіївни за матеріалами дисертаційної роботи на тему "Обґрунтування онтологічної моделі медичної допомоги хворим з неалкогольною жировою хворобою печінки", поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина галузі знань 22 Охорона здоров'я (наукова спеціальність – "Гастроентерологія").

Здобувачка у повному обсязі висвітила основні положення дисертаційної роботи, вміло ілюструючи доповідь слайдами.

1.3. Запитання до здобувачки та відповіді на них.

ЗДОБУВАЧЦІ НОСКО Н. О. БУЛИ ПОСТАВЛЕНІ ТАКІ ЗАПИТАННЯ:

1. Професор Мінцер О. П.: Вами використано термін "принципи доказової практики". Яким чином його використано в дослідженні?

Відповідь: Дякую за запитання, шановний Озарє Петровичу. Під терміном «принципи доказової медицини» розуміємо, використання наукової інформації найвищого рівня доказовості таких як систематичні огляди, мета-аналізи, рекомендації провідних світових асоціацій з зазначенням рівнів достовірності А, В, С і D. В нашому дослідженні, для створенні онтологічної моделі «Медична допомога хворим з неалкогольною жировою хворобою печінки» ми використовували джерела найвищого рівня доказовості.

2. Професор Харченко Н. В.: Деталізуйте, будь ласка, тезу «зміна індивідуальної лікувальної тактики у пацієнтів з виявленим ризиком розвитку гемохроматозу»

Відповідь: Дякую, шановна Наталія В'ячеславівно, за запитання. В пацієнтів з виявленим ризиком розвитку гемохроматозу наступним етапом є оцінка накопичення трансферину залізом. При значенні даного показника 45% та більше, призначається МРТ органів черевної порожнини з метою оцінки накопичення заліза в печінці та селезінці. З результатами цих досліджень пацієнт

направляється до гематолога для прийняття рішення в потребі флеботомії та їх кількості та кратності. Також пацієнт отримує дієтологічні рекомендації по обмеженню вживання продуктів, які містять багато заліза.

3. Професор Бенца Т. М.: Мене зацікавило питання чому в дослідженні не наведено результати розрахунку FIB-4, а використано розрахунок показника NAFLD Fibrosis score?

Відповідь: Дякую за запитання, шановна Тетяно Михайлівно. На момент планування дослідження в 2018 році значення показника FIB-4 ще не було валідизовано для НАЖХП, а тільки до вірусного гепатиту С, тому ми обрали показника NAFLD Fibrosis score, як більш валідний на той час. Показник FIB-4 був валідований для НАЖХП тільки в 2023 році, коли всі наші дані вже були опубліковані.

4. Професор Анохіна Г. А.: Як Ви прокоментуєте відсутність статистично значущої різниці між рівнями гомоцистеїну в групі НАЖХП та групи контролю?

Відповідь: На нашу думку, і в дисертаційному дослідженні це доведено, – підвищений рівень гомоцистеїну в пацієнтів асоціюється з стеатогепатитом та фіброзом печінки, а в нашому дослідженні пацієнти з НАЖХП були без фіброзу і з нормальними показниками ферментів печінки, саме тому у висновках ми не рекомендуємо рутинне визначення рівня гомоцистеїну всім пацієнтам з НАЖХП, а тільки за рішенням фахівців мультидисциплінарної команди.

5. Професор Бабінцева Л. Ю.: Які наукові методи застосовували при побудові онтологічної моделі медичної допомоги хворим з неалкогольною жировою хворобою печінки?

Відповідь: Дякую, шановна Лариса Юріївно за запитання. При створенні онтологічної моделі медичної допомоги хворим з неалкогольною жировою хворобою печінки нами було застосовано такі наукові методи, як теорії інформаційних систем та інформаційного моделювання, кластеризація та таксономія, методи експертних оцінок та онтологія знань.

6. Доцент Коруля І. А. Як Ви поясните, що на первинному етапі діагностики сімейним лікарем не враховуються скарги пацієнтів, для прийняття рішення, хоча Ви наводите спектр скарг в пацієнтів у групі НАЖХП?

Відповідь: Дякую, шановна Ірино Анатоліївно за запитання. Створюючи покрокову схему прийняття клінічного рішення ведення пацієнтів з НАЖХП ми спиралися на новітні критерії формування діагнозу НАЖХП/МАСХП. В той же час, в доповіді, як Ви вірно відмітили, ми зробила акцент на неспецифічні скарги, які є характерними для даної когорти пацієнтів, й на які лікар може спиратися, при первинній консультації пацієнта, особливо без зайвої ваги.

ВИСТУПИЛИ:

1.1. Науковий керівник: професор кафедри гастроентерології, дієтології і ендоскопії професор В. В. Харченко з характеристикою наукової зрілості здобувачки. Зазначив, що Носко Н. О. являється аспіранткою кафедри заочною (вечірньою) формою навчання з 2018 року. Під час навчання та виконання наукового дослідження Носко Н. О. проявила високу працездатність,

продемонструвала здібність до наукового пошуку та самостійне оволодіння новими методами досліджень за напрямом гастроентерологія із залученням методів медичної інформатики. Показала себе як творча дослідниця, здатна формувати та вирішувати наукові завдання. У здобувачки наявні риси науковця: цілеспрямованість та вміння аналізувати отримані результати дослідження. За період роботи над дисертацією самостійно створила методологічну основу наукового дослідження, провела аналіз сучасного стану наукової проблеми в медицині. Постійно підвищує рівень знань і професійної майстерності. Користується повагою серед колег і працівників кафедри, зарекомендувала себе водночас як лікар і як науковець.

На всіх етапах навчання, підготовки та виконання дисертаційної роботи дотримувалася визначених строків, що свідчить про достатню теоретичну та практичну підготовленість до наукових досліджень.

Уважаю, що Носко Наталія Олексіївна являється самостійним, досвідченим науковцем, яка уміло поєднує свою трудову діяльність із науковою, медицину з освітньою діяльністю та має всі підстави претендувати на присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина галузі знань 22 Охорона здоров'я (наукова спеціальність – "Гастроентерологія").

1.2. Рецензент: д. мед. н. професор Бенца Т. М., професорка кафедри терапії та ревматології НУОЗ України імені П. Л. Шупика. Рецензія позитивна.

Дисертаційне дослідження Носко Н. О. являється актуальним, своєчасним та важливим для практичної охорони здоров'я. Дисертація є одним із перших в Україні комплексним дослідженням проблеми діагностики лікування НАЖХП, що виконана як міждисциплінарне.

У дисертаційній роботі використано сучасні, адекватні поставленим завданням методи, у тому числі і статистичної обробки результатів. Робота виконана на високому методичному та методологічному рівні, базується як на результатах експериментальних досліджень, так і клінічних спостережень, що підтверджують достовірність отриманих даних.

Проте, маю деякі зауваження, що носять суто рекомендаційний характер: у тексті роботи трапляються граматичні та синтаксичні помилки, що необхідно виправити; розвантажити роботу термінологією інших предметних галузей.

Висновок. Зроблені зауваження не знижують наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційної роботи, цінність дослідження. Дисертаційна робота являється завершеною науково-обґрунтованою працею, в якій отримано нові теоретичні та практичні результати; відповідає встановленим вимогам та з урахуванням зауважень може бути подана до публічного захисту.

1.3. Голова засідання: завідувач кафедри фундаментальних дисциплін та інформатики НУОЗ України імені П. Л. Шупика, д. мед. н., професор Мінцер О. П.

Дисертаційна робота спрямована на вирішення актуальних завдань і присвячена створенню покрокової схеми прийняття клінічного рішення

ведення пацієнтів з НАЖХПМАСХП на різних рівнях надання медичної допомоги хворим засновану на результатах власних досліджень та систематизації наукових даних.

За обсягом, об'єктом і методами дослідження дисертація відповідає профілю спеціальності 222 Медицина галузі знань 22 Охорона здоров'я та наукової спеціальності "Гастроентерологія".

Робота базується на значному об'ємі даних, отриманих і проаналізованих під час дослідження. Стратегія аналізу матеріалів дослідження узгоджувалася з класичними твердженнями доказової медицини. Висновки дисертаційної роботи адекватні отриманим результатам і відображують обсяг проведених досліджень. По кожному розділу та роботі в цілому зроблено зрозумілі, чіткі висновки.

Дисертаційна робота є закінченою науково-дослідницькою працею, що виконана автором самостійно, результати достовірні, факти та висновки обґрунтовані. При розгляді дисертаційної роботи порушень академічної доброчесності не виявлено.

Висновок. Обрана тема є актуальною та своєчасною. Розробки проведені на достатньому науковому та методологічному рівні, що відображує сучасні досягнення науки та техніки. Викладені зауваження не є принциповими та не знижують науково-практичну цінність дисертаційної роботи.

Представлена дисертаційна робота Носко Н. О. "Обґрунтування онтологічної моделі медичної допомоги хворим з неалкогольною жировою хворобою печінки" являється завершеною науково-обґрунтованою працею, в якій отримано нові теоретичні та практичні результати. Дисертація відповідає встановленим вимогам та з урахуванням зауважень і доопрацювання може бути рекомендована до публічного захисту у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 222 Медицина галузі знань 22 Охорона здоров'я (наукова спеціальність – "Гастроентерологія").

В обговоренні дисертації також взяли участь:

д. мед. н. професор Анохіна Г. А., д. біол. н. професор Бабінцева Л. Ю., к. мед. н. доцент Коруля І. А., к. мед. н. доцент Лопух І. Я., які зазначили високий методологічний рівень дисертаційної роботи, розкриття теми з системних позицій, розроблений комплекс нових підходів, що довели свою ефективність і результативність у завданнях медичної допомоги хворим з неалкогольною жировою хворобою печінки.

Здобувачка Носко Н. О.: подякувала рецензентам і виступаючим за слушні зауваження та побажання. Всі зауваження будуть прийняті до уваги, недоліки виправлені.

УХВАЛИЛИ:

1.1. Прийняти такий висновок стосовно дисертаційної роботи.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертаційної роботи**

**Носко Наталії Олексіївни на тему "Обґрунтування онтологічної
моделі медичної допомоги хворим з неалкогольною жировою хворобою
печінки" на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 222 Медицина галузі знань 22 Охорона здоров'я
(наукова спеціальність – "Гастроентерологія")**

Обґрунтування вибору теми дослідження. Тема дисертаційної роботи Носко Н. О. є актуальною та присвячена систематизації знань з НАЖХП та створенню покрокової схеми прийняття клінічного рішення ведення пацієнтів з НАЖХП на різних рівнях надання медичної допомоги хворим.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Аспірантка Носко Н. О. являється співвиконавцем науково-дослідної роботи кафедри гастроентерології, дієтології і ендоскопії Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика: "Профілактика, діагностика та лікування захворювань печінки та кишечника, поєднаних з патологією інших органів та систем" (номер державної реєстрації 0117U000908), а також самостійної НДР "Обґрунтування онтологічної моделі медичної допомоги хворим з неалкогольною жировою хворобою печінки" (номер державної реєстрації 0125U002553).

Наукова новизна одержаних результатів полягає у вирішенні завдання оптимізації надання медичної допомоги хворим з НАЖХП шляхом створення онтологічної моделі надання медичної допомоги та представлення покрокової схеми прийняття клінічного рішення на етапі формування групи ризику розвитку даної патології та ведення пацієнтів на рівні сімейного лікаря та гастроентеролога.

Здобувачкою вперше в Україні:

1. Обґрунтовано доцільність визначення індексу НОМА-IR в порівнянні з визначенням тільки глюкози крові для ранньої діагностики інсулінорезистентності у пацієнтів з НАЖХП й для формування групи ризику розвитку НАЖХП у пацієнтів без ЦД 2 типу.

2. Доведено, що значення індексу $\text{НОМА-IR} \geq 1.8$, є межею для формування групи ризику розвитку НАЖХП в когорті пацієнтів без ЦД 2 типу.

3. Доведено більш високий рівень феритину в крові у пацієнтів з НАЖХП як у жінок, так й у чоловіків, що обумовлює доцільність введення значення феритину в схему обстеження пацієнтів з НАЖХП.

4. Обґрунтовано доцільність більш широкого використання генетичних досліджень на ризик розвитку гемохроматозу при проведенні диференційної діагностики пацієнтів з підвищеним рівнем феритину задля можливої вчасної зміни лікувальної тактики.

5. Створено онтологічну модель "Медична допомога пацієнтам

з неалкогольною жировою хворобою печінки", що є принципово новим підходом в навчанні лікарів з теми НАЖХП.

6. Набуло подальшого розвитку уточнення моделі ведення пацієнта з неалкогольною жировою хворобою печінки на основі систематизації наукових даних та власних результатів досліджень.

Практичне значення отриманих результатів. Розроблено та впроваджено онтологічна модель «Медична допомога хворим з НАЖХП» та покрокова схема прийняття клінічного рішення ведення пацієнтів з НАЖХП/МАСХП на різних рівнях надання медичної допомоги хворим.

Використання покрокової схеми прийняття клінічного рішення ведення пацієнтів з НАЖХП/МАСХП на різних рівнях надання медичної допомоги в Україні з визначенням групи ризику в залежності від рівня індексу HOMA-IR, було впроваджено в лікувально-діагностичний процес у гастроентерологічному відділенні Київської міської клінічної лікарні №8, в клініці «INTO-SANA» та рекомендовано для використання в лікувально-діагностичному процесі лікарів терапевтів та гастроентерологів....

Основні положення роботи використано в освітньому процесі кафедри гастроентерології, дієтології і ендоскопії, кафедри інформатики, інформаційних технологій і трансдисциплінарного навчання (зараз – кафедра фундаментальних дисциплін та інформатики) НУОЗ України імені П. Л. Шупика, кафедри кардіології. Розробки та впровадження підтверджено відповідними актами.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, базується на аналізі фактичного матеріалу, що є репрезентативним для отримання статистично вірогідних даних.

Загальна кількість досліджень у визначених об'єктах дослідження достатня, що забезпечує кількісну репрезентативність, а відповідне комплексне застосування різних методів і вибір одиниць спостереження – якісну репрезентативність. Дослідження проводились на базі кафедр гастроентерології, дієтології і ендоскопії та інформатики, інформаційних технологій і трансдисциплінарного навчання НУОЗ України імені П. Л. Шупика протягом 2018–2024 рр.

На етапі планування дослідження були застосовані принципи та методи доказової медицини, обґрунтовано необхідний обсяг спостережень. Застосовували такі методи досліджень: огляд літератури, моделювання методом онтології, антропометричні вимірювання, інструментально-лабораторні методи, статистичні методи (описова статистика, кореляційний аналіз, кластерний аналіз та апарат множинної логістичної регресії), структурно-логічний аналіз, таксономії та кластеризації. Вірогідним вважали відмінності при ступені ймовірності прогнозу 95 % ($p < 0,05$).

Оброблення даних здійснювали із застосуванням сучасних пакетів прикладних програм: SPSS Statistics 26.

Дисертаційна робота виконана на достатньому методологічному рівні. Реалізовано поставлені мету та завдання, науково обґрунтовано висновки та практичні рекомендації, що цілком логічно впливають із отриманих у дослідженні результатів. Перелічене забезпечило необхідну обґрунтованість

наукових положень і висновків.

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є самостійно виконаною науковою роботою. Здобувачем обгрунтовано вибір теми дослідження, розроблено програму дослідження, проведено пошук і аналіз джерел інформації, сформульовано мету та завдання дослідження, проведено збір первинного матеріалу й обрано методи дослідження, сформовано досліджувані групи. Також проведено статистичне оброблення та узагальнено отримані результати, обгрунтовано наукові положення, сформульовано висновки, запропоновано практичні рекомендації, а також написано всі розділи та висновки дисертаційної роботи.

У роботах, виконаних у співавторстві, внесок автора є визначальним і полягає у формуванні інформаційної бази даних, мети та завдань, аналізі результатів, їх інтерпретації, підготовці публікацій до друку. Ідеї співавторів не використовувалися.

Апробація матеріалів дисертації. Основні теоретичні положення та практичні результати дисертаційної роботи доповідались і обговорювались на конференціях і форумах:

1. Всеукраїнська науково-методична відеоконференція «Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2018». (м. Запоріжжя 25-26 квітня 2018). (Тези, доповідь).

2. Всеукраїнська науково-практична конференція молодих учених, присвячена Дню науки «Інтеграція здобутків молодих учених-медиків та фармацевтів в міжнародний науковий простір: сьогодення та перспективи» (м. Київ, 16-17 травня 2019). (Тези, доповідь).

3. Науково-практична конференція «XI Український гастроентерологічний тиждень» (м. Одеса, 3-4 жовтня 2019). (Співдоповідь).

4. Всеукраїнська науково-практична конференція «YOUNG SCIENCE 3.0» для молодих вчених» (м. Київ, 19 лютого 2020). (Тези, оповідь).

5. Всеукраїнська науково-практична конференція «YOUNG SCIENCE 2.0» для молодих вчених» (м. Київ, 20 листопада 2020). (Тези, доповідь).

6. Науково практична конференція з міжнародною участю «YOUNG SCIENCE 3.0» для молодих вчених» (м. Київ, 26 березня 2021). (Тези, доповідь).

7. XXV міжнародний медичний конгрес студентів та молодих вчених (м. Тернопіль, 12-14 квітня 2021). (Тези, доповідь).

8. Науковий симпозіум з міжнародною участю XXIII Національна Школа гастроентерологів, гепатологів України. Академії здорового харчування. «Коморбідні стани в гастроентерології, мультидисциплінарний підхід» (м. Київ, 23 квітня 2021 в режимі on-line). (Доповідь).

9. Науково практична конференція в режимі онлайн\офлайн «XIII Український гастроентерологічний тиждень» (м. Київ, 23-34 вересня 2021). (Доповідь).

10. Науково-практична конференція з міжнародною участю «YOUNG SCIENCE 4.0» для молодих вчених» (м. Київ, 30 травня 2022). (Тези, доповідь).

11. Конгрес присвячений 170-літтю з дня народження І. Я. Горбачевського «XXVIII конгрес студентів та молодих вчених “Майбутнє

за наукою”» (м. Тернопіль, 8-10 квітня 2024). (Тези, доповідь).

12. Всеукраїнський симпозиум з міжнародною участю XXVI Національна школа гастроентерологів, гепатологів України «Сучасні підходи до профілактики, діагностики, та лікування захворювань органів травлення та супутньої патології» (м. Київ, 4-5 квітня 2024). (Доповідь).

13. Всеукраїнський симпозиум з міжнародною участю XXVII Національна школа гастроентерологів, гепатологів України «Шляхи підвищення ефективності та новітні технології профілактики, діагностики та лікування захворювань органів травлення та супутньої патології. Академія здорового харчування» (м. Київ, 3-5 квітня 2025). (Доповідь).

Повнота викладення матеріалів дисертації у публікаціях та особистий внесок у них автора. За темою дисертаційної роботи опубліковано 18 наукових праць, серед яких: 4 статей у фахових виданнях, рекомендованих МОН України (у тому числі 0 – одноосібні), 1 стаття в закордонному виданні Scopus, 13 тез, 13 доповідей у матеріалах науково-практичних конференцій.

Список опублікованих праць за темою дисертації:

Статті у наукових виданнях інших держав:

1. Nosko N, Kharchenko V. Insulin resistance as an indicator of differentiation for the formation of risk groups for non-alcoholic fatty liver disease in patients without type 2 diabetes mellitus, as a part of ontological model of non-alcoholic fatty liver disease. *Wiadomosci lekarskie*. 2021;74(10 cz 2):2593-2598. DOI: 10.36740/WLek202110212 (Здобувачем проведено планування та розробка дизайну дослідження, аналіз та систематизація даних літератури, збір, аналіз та систематизація клініко-лабораторних даних, узагальнення результатів, написання тексту, участь у формуванні висновків).

Статті у наукових фахових виданнях України:

2. Харченко ВВ, Носко НО. Неалкогольна жирова хвороба печінки, як об'єкт для онтологічної моделі. Збірник наукових праць співробітників НМАПО. 2018;30:653-662. (Здобувачем проведено аналіз і оброблення матеріалу, написання тексту, участь у формуванні висновків).

3. Харченко ВВ, Носко НО. Диференційний діагноз неалкогольної жирової хвороби печінки, як складова створеної онтологічної моделі. Збірник наукових праць співробітників НМАПО. 2019;33:136-150. (Здобувачем проведено аналіз і оброблення матеріалу, написання тексту, участь у формуванні висновків).

4. Носко НО, Рудь ОМ. Поліморфізми 677 С> Т й 1298 А> С в гені MTHFR та рівень гомоцистеїну у пацієнтів з неалкогольною жировою хворобою печінки як складова онтологічної моделі. *Сучасна гастроентерологія*. 2021;5-6:21-29. DOI: <https://doi.org/10.30978/MG-2021-5-21>. (Здобувачем розроблено концепцію та дизайн дослідження, збір та опрацювання матеріалу, написання тексту, редагування та формування висновків).

5. Носко НО, Харченко ВВ, Ладичук ОК. Онтологічна модель "Медична допомога хворим із неалкогольною жировою хворобою печінки" як складова онтології "Системна біомедицина". *Медична інформатика та інженерія*. 2022;1-2:46-55. DOI: <https://doi.org/10.11603/mie.1996-1960.2022.1-2.13111>

(Здобувачем проведено аналіз та систематизація даних літератури, узагальнення результатів, написання тексту, участь у формуванні висновків).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації: тези.

Тези:

6. Носко НО. Онтологічна модель для вдосконалення діагностики та вибору тактики ведення пацієнтів з неалкогольною жировою хворобою печінки.

В: Актуальні питання дистанційної освіти та телемедицини 2018. Матеріали доповідей в рамках Всеукр. наук.-мед. відео конф. 2018 квіт 25-26; Запоріжжя. Запоріжжя: ЗДМУ; 2018. С. 63-4.

7. Носко НО, Шевцова ОМ. Використання онтологічних моделей для удосконалення післядипломного навчання лікарів. В: Актуальні питання вищої медичної освіти в Україні. Матеріали доповідей в рамках XV Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю.; 2018 трав 17-18; Тернопіль. Тернопіль: ТДМУ імені І. Я. Горбачевського; 2018. С. 423-4. (Здобувачем проведено аналіз і оброблення матеріалу, участь у формуванні висновків).

8. Харченко ВВ, Носко НО, Шевцова ОМ. Використанні онтології знань з неалкогольної жирової хвороби печінки в післядипломній медичній освіті. В: Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку). Матеріали доповідей в рамках XVI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю.; 2019 трав 16-17; Тернопіль. Тернопіль: ТДМУ імені І. Я. Горбачевського; 2019. С. 283-4. (Здобувачем проведено аналіз і оброблення матеріалу, написання тексту, участь у формуванні висновків).

9. Попова МА, Носко НО, Суханова ОО, Мироненко НВ, Сарканич ОВ, Ганинець ПП. Тематичні онтології - функціональне ядро медичних інформаційних систем. В: Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку). Матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю.; 2019 трав 6-7; Тернопіль. Тернопіль: ТДМУ імені І. Я. Горбачевського; 2019. С. 126-7. (Здобувачем проведено аналіз і оброблення матеріалу).

10. Носко НО, Харченко ВВ. Створення онтологічної моделі неалкогольної жирової хвороби печінки для вдосконалення надання медичної допомоги. В: Інтеграція здобутків молодих учених-медиків та фармацевтів в міжнародний науковий простір: сьогодення та перспективи. Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених, присвячена Дню науки. 2019 трав 16-17; Київ. Київ: НМАПО ім. П. Л. Шупика; 2019. С. 54-5. (Здобувачем проведено аналіз і оброблення матеріалу, написання тексту, формування висновків).

11. Носко НО, Харченко ВВ. Створення онтологічної моделі неалкогольної жирової хвороби печінки, як складова метаболічного синдрому, для вдосконалення надання медичної допомоги. В: «Постерна сесія» «Метаболічний синдром в міждисциплінарному аспекті: конкуренція чи взаємодія». Матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. 2019 жовт 4-6; Київ. Київ: 2019. С. 14-5. (Здобувачем проведено аналіз і оброблення матеріалу, написання тексту, формування висновків).

12. Носко НО. Систематизація діагностики стеатозу печінки при

неалкогольній жировій хворобі печінки, як складова онтологічної моделі. В: «YOUNG SCIENCE 3.0» для молодих вчених. Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. 2020 лют 19; Київ. Київ: НМАПО ім. П. Л. Шупика; 2019. С. 57-8.

13. Носко НО. Рівень феритину, як складова онтологічної моделі неалкогольної жирової хвороби печінки. В: «YOUNG SCIENCE 2.0» для молодих вчених. Матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. 2020 лист 20; Київ. Київ: НМАПО ім. П. Л. Шупика; 2020. С. 94-6.

14. Носко НО. Рівень інсуліну у пацієнтів без цукрового діабету 2 типу, як складова онтологічної моделі неалкогольної жирової хвороби печінки. В: «YOUNG SCIENCE 2.0» для молодих вчених. Матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. 2020 лист 20; Київ. Київ: НМАПО ім. П. Л. Шупика; 2020. С. 93-4.

15. Носко НО. Референтні значення індексу HOMA-IR, задля визначення інсулінорезистентності, як складова онтологічної моделі неалкогольної жирової хвороби печінки. В: «YOUNG SCIENCE 3.0» для молодих вчених. Матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. 2021 берез 26; Київ. Київ: НМАПО ім. П. Л. Шупика; 2021. С. 91-3.

16. Носко НО. Рівень гомоцистеїну, як складова онтологічної моделі неалкогольної жирової хвороби печінки. В: XXV міжнародний медичний конгрес студентів та молодих вчених. Матеріали конгресу. 2021 квіт 12-14; Тернопіль. Тернопіль: ТДМУ імені І. Я. Горбачевського; 2021. С. 33-4.

17. Носко НО, Ладичук ОК. Практичне використання онтологічної моделі «Медична допомога хворим з неалкогольною жировою хворобою печінки». В: «YOUNG SCIENCE 4.0» для молодих вчених. Матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. 2022 трав 30; Київ. Київ: НМАПО ім. П. Л. Шупика; 2022. С. 93-6.

18. Носко НО. Алгоритм діагностики неалкогольної жирової хвороби печінки на різних рівнях медичної допомоги в Україні. В: XXVIII конгрес студентів та молодих вчених "Майбутнє за наукою". Матеріали конгресу присвяченого 170-літтю з дня народження І. Я. Горбачевського. 2024 квіт 8-10; Тернопіль. Тернопіль: ТДМУ імені І. Я. Горбачевського; 2024. С. 33.

Оцінювання мови та стилю дисертації. Зміст дисертації викладено послідовно у формально-логічний спосіб, текст дисертації є переконливим і стилістично коректним. Стель мови дисертації характеризується грамотним застосуванням наукової термінології, належним поданням формул, змістовною наповненістю табличного та графічного матеріалу.

Спеціальність, якій відповідає дисертація. Дисертаційна робота повністю відповідає спеціальності 222 Медицина галузі знань 22 Охорона здоров'я (наукова спеціальність – "Гастроентерологія", дисертація відповідає формулі та паспорту пп. 14.01.36).

1.2. Вважати, що дисертаційна робота Носко Наталії Олексіївни на тему "Обґрунтування онтологічної моделі медичної допомоги хворим з неалкогольною жировою хворобою печінки" на здобуття наукового ступеня доктора філософії, за загальним обсягом досліджень, методологічним рівнем їх

виконання, науковою новизною, практичним і теоретичним значенням отриманих наукових результатів, системністю їх впровадження є самостійною завершеною науковою працею, що за своєю актуальністю, єдністю змісту, науковою новизною, практичним значенням результатів дослідження відповідає вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 із змінами, та наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 "Про затвердження Вимог до оформлення дисертації" та рекомендується до публічного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 222 Медицина галузі знань 22 Охорона здоров'я (наукова спеціальність – "Гастроентерологія").

Результати голосування:

Всього присутні – 10 осіб. "За" – 10, "проти" – немає, "утрималися" – немає.

2. Рекомендувати персональний склад разової спеціалізованої вченої ради для утворення вченою радою НУОЗ України імені П. Л. Шупика разової спеціалізованої вченої ради з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації аспірантки очної (вечірньої) форми навчання кафедри гастроентерології, дієтології і ендоскопії НУОЗ України імені П. Л. Шупика Носко Наталії Олексіївни.

Згоди членів разової ради додаються. Інформація про членів разової ради:

Голова ради: Мінцер Озар Петрович, доктор медичних наук професор, завідувач кафедри фундаментальних дисциплін та інформатики НУОЗ України імені П. Л. Шупика;

Рецензент: Бенца Тетяна Михайлівна, доктор медичних наук професор, професорка кафедри терапії та ревматології НУОЗ України імені П. Л. Шупика;

Опоненти: Діденко Володимир Ізотович, доктор медичних наук професор, заступник директора з наукової роботи ДУ "Інститут гастроентерології НАМН України";

Крістіан Еліна Георгіївна, доктор медичних наук доцент, професор, доцентка кафедри пропедевтики внутрішньої медицини № 2 НМУ імені О. О. Богомольця;

Гриднєв Олексій Євгенович, доктор медичних наук, учений секретар, провідний науковий співробітник відділу вивчення захворювань органів травлення та їх коморбідності з неінфекційними захворюваннями ДУ "Національний інститут терапії імені Л. Т. Малої НАМН України".

Результати голосування:

"За" – 10, "проти" – немає, "утрималися" – немає.

Оригінал протоколу підписали:

Голова засідання

О. П. Мінцер

Секретар засідання

І. Я. Лопух